

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

11 JUNI 1996

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van de Partnerschap- en Samenwerkingsovereenkomst
tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lidstaten
enerzijds, en Oekraïne anderzijds,
met de Bijlagen I tot V, met het Protocol, en met de Slotakte,
ondertekend te Luxemburg op 14 juni 1994**

TOELICHTING

1. Historisch overzicht

In december 1989 sloten de Gemeenschappen en hun lidstaten met de USSR een overeenkomst inzake handel en commerciële en economische samenwerking. De toenmalige Twaalf besloten de banden met de individuele staten die als gevolg van het uiteenvallen van de voormalige Sovjet-Unie waren ontstaan, aan te halen.

Met het oog op het ontwikkelen van deze nieuwe contractuele betrekkingen werd een originele constructie in het leven geroepen : de Partnerschap- en Samenwerkingsovereenkomsten (PSO). Deze constructie houdt het midden tussen de overeenkomst van 1989 en de met de landen van Centraal- en Oost-Europa gesloten Europese associatieverdragen (die voorzien in het instellen van een vrijhandelszone en toetreding tot de Europese Unie in het vooruitzicht stellen).

De Raad Algemene Zaken nam in oktober 1992 de richtlijnen aan voor de met de nieuwe onafhankelijke staten (met uitzondering van de Baltische staten) te voeren onderhandelingen over de PSO's. Er werd uitgegaan van een "gemeenschappelijke basis", met dien verstande dat het onderhandelingsstempo en de resultaten van de onderhandelingen afhankelijk werden gesteld van externe factoren zoals de ontwikkelingsgang van deze landen en hun economische en politieke situatie.

Oekraïne was een van de eerste landen waarmee onderhandelingen over een PSO werden gevoerd. Nadat de Raad de uitbreiding van het onderhandelingsmandaat op 7 maart 1994 had goedgekeurd, werd de Overeenkomst op 14 juni 1994 te Luxemburg ondertekend.

De met de Oekraïne afgesloten PSO, past in de globale strategie die door de Europese Unie ten aanzien van dit land werd gevoerd en die op haar beurt uitmondde in een in november 1994 aangenomen "gemeenschappelijk standpunt" betreffende de doelstellingen en de prioriteiten van de Europese Unie met betrekking tot dit land.

Verder weze nog aangestipt dat de Unie in juni 1994 de krachtlijnen vastlegde van een actieplan betreffende Oekraïne ten einde dit land ertoe aan te zetten de kerncentrale van Tsjernobyl te sluiten, voor de nieuwe centrales Westerse veiligheidsmaatstaven toe te passen en de energiebronnen te diversifiëren.

2. Inhoud van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst

De tekst van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst wordt aangevuld met een protocol betreffende wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten in douanezaken, een aantal bijlagen, en gemeenschappelijke en unilaterale verklaringen die de reële reikwijdte van sommige bepalingen van deze Overeenkomst nader toelichten.

Na de preambule waarin duidelijk wordt gesteld dat de partijen de CVSE-beginselen onderschrijven en zich verbinden tot de eerbiediging van de mensenrechten, en waarin waardering wordt uitgesproken voor de inspanningen die Oekraïne zich getroost om de overgang van een planeconomie (staatshandel) naar een markteconomie te bewerkstelligen, worden in artikel 1 de doelstellingen van de Overeenkomst opgesomd. Deze beoogt een kader voor politieke samenwerking tot stand te brengen, de handel alsmede de investeringen en de economische betrekkingen te stimuleren, de grondslag te leggen voor economische, sociale, financiële, wetenschappelijke, technologische en culturele samenwerking en de inspanningen van Oekraïne op politiek en economisch gebied te steunen.

1) Algemene beginselen (artikelen 2-5)

De PSO bepaalt dat de eerbiediging door de partijen van de democratische beginselen, de mensenrechten en de markteconomie een "essentieel onderdeel van het partnerschap en van deze Overeenkomst" zijn. Dit strookt met het besluit van de Raad van 11 mei 1992 dat voorschrijft dat elke samenwerkings- en associatieovereenkomst tussen de Gemeenschap en de lidstaten van de CVSE een soortgelijke bepaling betreffende de democratische beginselen en de mensenrechten moet bevatten. Deze bepaling dient in samenhang met artikel 102 te worden gelezen, waar wordt gesteld dat elke partij "passende maatregelen" kan nemen indien zij van mening is dat de andere partij de uit deze Overeenkomst voortvloeiende verplichting niet is nagekomen – op voorwaarde evenwel dat, behoudens in bijzonder dringende gevallen, de partij van wie dit initiatief uitgaat de Samenwerkingsraad alle ter zake doende informatie verstrekt die nodig is voor een grondig onderzoek van de situatie, ten einde een voor beide Partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

Hoewel dit niet uitdrukkelijk wordt vermeld, kan ervan worden uitgegaan dat voornoemde maatregelen in sommige

gevallen de opschorting van de Overeenkomst tot gevolg kunnen hebben.

De PSO stelt geen vrijhandelszone in, maar de partijen zullen in 1998, op grond van de in Oekraïne doorgevoerde economische hervormingen, nagaan of de onderhandelingen over de totstandbrenging van een vrijhandelszone kunnen worden aangevat.

II) Politieke dialoog (artikelen 6-9)

De Partnerschap- en Samenwerkingsovereenkomst voorziet in de totstandbrenging van een politieke dialoog op verschillende niveau's tussen de partijen :

- op het hoogste niveau : op ad-hoc basis ;
- op ministerieel niveau, in het kader van de Samenwerkingsraad : eenmaal per jaar en telkens wanneer de omstandigheden het vereisen ;
- op het niveau van hoge ambtenaren : op gezette tijden.

III) Goederenverkeer (artikelen 10-23)

Onder enig voorbehoud en met inachtneming van een aantal overgangperiodes, passen de partijen overeenkomstig de GATT ten opzichte van elkaar de meestbegunstigingsregeling toe. Ze zijn het eens over het beginsel van de vrije toevoer van goederen en verhandelen goederen tegen marktprijzen. Verder zien ze af van kwantitatieve beperkingen. Vrijwarings-, antidumping- of compenserende maatregelen zijn onder bepaalde voorwaarden wel toegestaan. Het verbod betreffende de kwantitatieve beperkingen geldt trouwens niet voor textielprodukten, kolen en staalprodukten.

De handel in textielprodukten is bij een afzonderlijke overeenkomst geregeld. Wat kolen en staalprodukten betreft, is deze Overeenkomst slechts voor een bepaalde tijd van toepassing, in afwachting van de inwerkingtreding van een specifieke overeenkomst. De handel in nucleaire materialen zal worden geregeld door een specifieke overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en Oekraïne.

IV) Bepalingen betreffende het vrije verkeer en de investeringen (artikelen 24-47)

Het vrije verkeer van de respectieve onderdanen is niet in deze Overeenkomst vastgelegd. Desalniettemin verbiedt ze de discriminatie van werknemers die op het grondgebied wettig zijn tewerkgesteld en voorziet ze in de coördinatie van de sociale wetgeving. De Samenwerkingsraad zal nagaan welke inspanningen de Partijen zich hebben getroost om illegale immigratie tegen te gaan, met inachtneming van het beginsel van wedertoelating.

De lidstaten kennen aan Oekraïne geen minder gunstige behandeling toe dan die welke ze aan derde landen toekennen, wat de vestiging van Oekraïense vennootschappen en de nationale behandeling wat hun activiteiten betreft. Oekraïne kent voor de vestiging en activiteiten van vennootschappen uit de Gemeenschap geen minder gunstige behandeling toe dan de meest voordelige behandeling die het aan zijn eigen vennootschappen of vennootschappen van een derde land toekent. Dit gaat vergezeld van het recht van de vennootschappen om onderdanen van hun land van herkomst in dienst te nemen op het grondgebied van het partnerland, op voorwaarde dat het personeel betreft dat een "sleutelpositie"

bekleedt, een begrip dat uitvoerig in deze Overeenkomst wordt omschreven.

De partners gaan de verbintenis aan het grensoverschrijdend dienstenverkeer geleidelijk mogelijk te maken.

Voorname bepalingen zijn niet van toepassing op het vervoer door de lucht, over binnenwateren en over zee omdat de activiteiten van scheepvaartondernemingen aan bijzondere regels zijn onderworpen (artikel 31,2).

Met de inachtneming van het "standstill"-beginsel, gaan de partijen de verbintenis aan de voorwaarden voor de vestiging of de werking van de vennootschappen niet ongunstiger te maken dan op de dag voorafgaande aan de datum van ondertekening van de PSO (artikel 36).

Ten slotte dient de aandacht te worden gevestigd op de bepaling betreffende het verbod de Overeenkomst in te roepen om andere internationale voorschriften te omzeilen en de toelating maatregelen te nemen ter handhaving van de openbare orde, de openbare veiligheid en volksgezondheid dan wel ter voorkoming van fiscale fraude (artikel 41).

V) Betalings- en kapitaalverkeer (artikel 48)

Onder enig voorbehoud verbinden de partijen zich ertoe machtiging te verlenen tot alle betaalverrichtingen in vrije convertible valuta.

Het vrije verkeer, de liquidatie en de repatriëring van kapitaal is toegestaan voor zover het gaat om opbrengsten van directe investeringen in Oekraïne of communautaire vennootschappen, dan wel opbrengsten van investeringen in overeenstemming met de titel betreffende de werking van de vennootschappen.

Hoewel een "standstill"-clausule in beginsel het instellen van nieuwe beperkingen op valutatransacties verbiedt, bevat de Overeenkomst één uitzonderingsbepaling ten gunste van Oekraïne in verband met door het Internationaal Monetair Fonds opgelegde verplichtingen.

VI) Mededinging, bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom en samenwerking op het gebied van de wetgeving (artikelen 49-51)

De partijen komen overeen beperkingen van de mededinging die de handel belemmeren, ongedaan te maken of op te heffen.

Verder verbindt Oekraïne zich ertoe te zullen ijveren voor de verbetering van de bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten zodat binnen een tijdspanne van vijf jaar bedoelde rechten een bescherming genieten die overeenkomt met die van de Gemeenschappen.

Oekraïne zal haar wetgeving nader in overeenstemming brengen met die van de Gemeenschap : de Overeenkomst bevat een uitvoerige opsomming van de terreinen waarop deze aanpassing dient te geschieden en voorziet in de door de Gemeenschap ter zake te verlenen technische bijstand. Het spreekt vanzelf dat dit een essentieel onderdeel is van de versterking van de wederzijdse economische betrekkingen.

VII) Economische samenwerking (artikelen 52-79)

Ten einde het hervormingsproces in Oekraïne te steunen en de economische banden tussen de partners nauwer aan te halen, voorziet de Overeenkomst in samenwerking op velerlei gebieden. Deze steunt op de voorstellen van de Samenwerkingsraad en, al naargelang het geval, op de technische bijstand van de Gemeenschap.

Deze samenwerking behelst eveneens de strijd tegen het witwassen van geld en de handel in verdovende middelen alsmede de civiele kernenergiesector (met name de aanpak van de gevolgen van de ramp in Tsjernobyl).

VIII) Culturele samenwerking (artikel 80)

De partijen verbinden zich ertoe de culturele samenwerking te bevorderen, aan te moedigen en te vergemakkelijken.

Verder voorziet de Overeenkomst in de mogelijkheid van een samenwerking inzake culturele programma's van de Gemeenschap of van een of meerdere van haar lidstaten en in de ontwikkeling van andere activiteiten van wederzijds belang.

IX) Financiële samenwerking (artikelen 81-84)

De hulp die de Gemeenschap Oekraïne ter zake verstrekt bestaat uit technische bijstand in de vorm van schenkingen. Deze bijstand wordt geleverd in het kader van het TACIS-programma, dat erop gericht is de economische hervorming en de democratisering in de landen ontstaan uit de Sovjet-Unie te bevorderen door diverse vormen van technische bijstand.

De partijen zorgen ervoor dat deze technische bijstand wordt toegekend in nauwe coördinatie met de bijdragen van de lidstaten, van andere Staten en van internationale financiële instellingen.

*X) Institutionele, algemene en slotbepalingen (artikelen 85-109)***De instellingen**

De Samenwerkingsraad bestaat uit leden van de Raad van de Europese Unie en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds en uit leden van de regering van Oekraïne anderzijds. Deze Raad komt ten minste één keer per jaar bijeen en behandelt alle belangrijke vraagstukken die zich in het kader van deze Overeenkomst voordoen, alsmede alle andere bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang. De Samenwerkingsraad kan ter zake aanbevelingen doen.

De Samenwerkingsraad wordt bijgestaan door een Samenwerkingscomité, bestaande uit hoge ambtenaren. De Raad kan haar bijvoegdheden volledig of ten dele aan het Comité delegeren.

Ten slotte voorziet de PSO in de oprichting van een Parlementair Samenwerkingscomité, samengesteld uit leden van het Europees Parlement en uit leden van het Parlement van Oekraïne. Dit comité wordt ingelicht over de aanbevelingen van de Samenwerkingsraad. Het kan om ter zake doende inlichtingen verzoeken en aanbevelingen doen aan de Samenwerkingsraad.

Algemene bepalingen

De Overeenkomst bepaalt dat er geen discriminatie mag zijn, wat de toegang tot de rechterlijke en administratieve instanties betreft (artikel 93).

Wanneer zich tussen de partijen geschillen voordoen, moet de procedure worden gevolgd die vastgelegd is in deze Overeenkomst : elke partij mag een geschil voorleggen aan de Samenwerkingsraad, die het geschil bij aanbeveling kan beslechten. Kan het geschil niet volgens deze procedure worden geregeld, dan worden bemiddelaars aangesteld (artikel 96).

De Overeenkomst doet een beroep op de partijen om alle nodige maatregelen te nemen met het oog op de tenuitvoerlegging ervan. Zoals hiervoor reeds werd gezegd, staat ze de partijen toe passende maatregelen te treffen wanneer de andere Partij haar verplichtingen niet nakomt (artikel 102).

Slotbepalingen

Aangezien sommige onderwerpen van de PSO tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen en andere tot de bevoegdheid van de lidstaten behoren, moet deze Overeenkomst door Oekraïne en de lidstaten worden bekrachtigd en door het Europees Parlement worden goedgekeurd. De Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de dag waarop wederzijds kennisgeving wordt gedaan van het feit dat alle procedures ter goedkeuring van deze Overeenkomst zijn voltooid. In afwachting wordt een Interimovereenkomst gesloten met het oog op de tenuitvoerlegging van bepalingen die tot de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, met name de handelsbepalingen (artikel 109). Deze Interimovereenkomst werd inmiddels op 1 juni 1995 ondertekend, en op 4 december 1995 door de Raad goedgekeurd.

De PSO die voor een tijdsduur van tien jaar wordt gesloten is, behoudens opzegging door een van de Partijen, jaarlijks vernieuwbaar.

3. De goedkeuringsprocedure

De Werkgroep Gemengde Verdragen, opgericht door de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid om over het al dan niet gemengd karakter van een verdrag te delibereren, was nog niet opgericht toen een beslissing moest genomen worden over de ondertekening van dit verdrag door België. De overeenkomst heeft evenwel ontegensprekelijk een zogenaamd dubbel gemengd karakter.

1) Gemengd op Europees niveau. Het verdrag behandelt een groot aantal materies waarvoor geen bevoegdheidsoverdracht van de lidstaten naar de Europese Gemeenschap bestaat, en die bijgevolg geen exclusieve EG-aangelegenheid zijn (cfr. de artikelen 6 t.e.m. 9 betreffende een politieke dialoog tussen de verdragspartijen). België heeft als lidstaat van de Europese Gemeenschap deze overeenkomst overigens mee ondertekend op 14 juni 1994 in Luxemburg.

2) Ook op intern Belgisch vlak heeft deze partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst een gemengd karakter (zie voor de gewesten en de gemeenschappen, respectievelijk artikel 63 (leefmilieu) en artikel 80 (culturele samenwerking)).

Krachtens artikel 167, § 3 van de Grondwet hebben gemengde verdragen eerst gevolg nadat zij de instemming van de bevoegde Raden gekregen hebben. Met het oog op deze instemming wordt dit ontwerp van decreet voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en
Technologie*

LUC VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,*

LUC VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

THEO KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en
Gezondheidsbeleid*

WIVINA DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting*

LEO PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Vervoer en Ruimtelijke Ordening*

EDDY BALDEWIJNS

De Vlaamse minister Cultuur, Gezin en Welzijn,

LUC MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brussels Aangelegenheden
en Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst
tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds,
en Oekraïne anderzijds, met de bijlagen I tot V, met het protocol,
met de slotakte en met de verklaringen, ondertekend in
Luxemburg op 14 juni 1994

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering,

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Oekraïne anderzijds, met de bijlagen I tot V, met het protocol, met de slotakte en met de verklaringen, ondertekend in Luxemburg op 14 juni 1994, zullen volkomen uitwerking hebben voor wat betreft de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en
Technologie*

Luc VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,*

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en
Gezondheidsbeleid*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting*

Leo PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Vervoer en Ruimtelijke Ordening*

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brussels Aangelegenheden
en Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel 1

De Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lidstaten enerzijds, en Oekraïne anderzijds, de Bijlagen I tot V, het Protocol, en de Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 14 juni 1994, zullen volkomen uitwerking hebben wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest betreft.

Brussel, 30 mei 1996.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en
Technologie*

Luc VAN DEN BRANDE

*De minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken,*

Luc VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling,

Theo KELCHTERMANS

*De Vlaamse minister van Financiën, Begroting en
Gezondheidsbeleid*

Wivina DEMEESTER-DE MEYER

*De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting*

Leo PEETERS

*De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Vervoer en Ruimtelijke Ordening*

Eddy BALDEWIJNS

De Vlaamse minister Cultuur, Gezin en Welzijn,

Luc MARTENS

*De Vlaamse minister van Economie, KMO,
Landbouw en Media*

Eric VAN ROMPUY

*De Vlaamse minister van Brussels Aangelegenheden
en Gelijke Kansenbeleid,*

Anne VAN ASBROECK
